

Protestantse Kerk Classis Fryslân

scriba: J.Brinkman-Dijkstra
De Terp 98
9035 AX Dronryp
0517-234996
classisFryslan@gmail.com
classisscriba-friesland@protestantsekerk.nl

Aan alle gemeenten van de Classis Fryslân van de Protestantse Kerk in Nederland

Koudum, 19 maart 2020

Geachte kerkenraadsleden, gemeenteleden, predikanten en kerkelijk werkers
in de Classis Fryslân,

Graag wil ik u bedanken voor het vertrouwen waarmee u breed gereageerd hebt op ons bericht vorige week hoe we in onze kerken willen omgaan met de maatregelen waarmee de regering de verspreiding van het coronavirus wil vertragen.
Met dit bericht wil ik u verder informeren.

Kerkelijk leven dat voorlopig niet of slechts beperkt mogelijk is

Kerkdiensten met minder dan 100 kerkgangers worden niet verboden, wel ontraden

Bijna alle protestantse gemeenten in ons land voeren de richtlijnen van de overheid voor samenkomsten op dezelfde wijze uit. Hier en daar houdt een enkele gemeente een kerkdienst met minder dan honderd personen. Deze verbiedt de overheid niet. Wel vraagt de regering de bevolking de mobiliteit zoveel mogelijk te beperken, elkaar zo min mogelijk fysiek te ontmoeten en zo elk voor zich te doen wat mogelijk is om de verspreiding van het virus te vertragen.

De landelijke kerk en de Classis Fryslân raden u daarom dringend aan ook de kerkdiensten met minder dan honderd kerkgangers níet door te laten gaan. Zoals ik vorige week over onze Friese situatie schreef: “omdat veel oudere gemeenteleden de diensten bezoeken en zij het meest kwetsbaar zijn. Tevens vinden diensten bezocht door minder dan honderd mensen hier vaak plaats in kleine kerkgebouwen. Het risico op besmetting is ook daar aanwezig.”

De termijn is verlengd en de scholen zijn gesloten, dus liever ook geen catechisaties

De termijn van alle maatregelen is inmiddels verlengd tot 6 april; dat betekent dat ook Palmzondag onder de maatregelen valt. Ook zijn deze weken de scholen gesloten, daarom raden wij u aan ook de catechisaties stop te zetten.

Rouwdiensten met hooguit 30 mensen

Inmiddels heeft de uitvaartbranche de regels voor de uitvaartplechtigheden aangescherpt: Hooguit dertig mensen mogen de uitvaart bijwonen. Er zal geen koffiedrinken zijn en geen

nazit. Velen kiezen deze dagen voor een herdenkingsdienst op een later moment. In sommige dorpen gaan mensen langs de kant van de weg staan wanneer de rouwstoet passeert.

Overige maatregelen nog actueel

Wat ik u vorige week schreef over het verbod op kerkdiensten met honderd of meer kerkgangers, het bezoek aan kwetsbare mensen dat wij dringend ontraden, en over andere, niet noodzakelijke, kerkelijke bijeenkomsten die wij verzoeken uit te stellen, is nog steeds actueel.

Corona-advies op de landelijke website van onze kerk

Op de website van de landelijke kerk vindt u het advies van de landelijke kerk hoe we kunnen omgaan met het coronavirus in het kerkelijk leven. Dit advies krijgt regelmatig een update. U vindt het advies via de link <https://www.protestantsekerk.nl/nieuws/richtlijnen-rondom-het-coronavirus/>

Kerkelijk leven dat ook nu goed mogelijk is

Als classisdominee heb ik afgelopen dagen met velen in onze classis schriftelijk of telefonisch contact gehad. Nadat de eerste dagen het kerkelijk leven tot stilstand is gekomen, hoor ik nu van gemeenten en voorgangers dat zij nieuwe wegen vinden om de Godslamp in onze classis brandend te houden. Ik geef enkele van deze aan u door.

- Uitzendingen vanuit de landelijke en provinciale omroep

Op zondagmorgen zenden landelijke omroepen kerkdiensten uit waarin we met elkaar en het land verbonden zijn. Alle zondagen waarop onze Friese kerken gesloten zijn, zendt Omrop Fryslân om 10.00 uur een viering uit vanuit de Martinikerk te Franeker.

- Eigen kerkdiensten van huis uit beluisteren

Op steeds meer plaatsen kunt u uw eigen vertrouwde vieringen vanuit uw huis meemaken. Vanuit talloze kerken in onze classis kunt op zondag, en soms ook door de week kerkdiensten, vieringen, gebedsmomenten, kerkmuziek, podcasts enz. bezien en/of beluisteren. Soms verzorgd door voorgangers van een werkgemeenschap samen. De diensten worden van tevoren opgenomen of 'live gestreamd' vanaf kerkelijke of persoonlijke websites, vanuit www.kerkomroep.nl of www.kerkdienstgemist.nl en vanaf www.YouTube.com

- Pastoraat en diaconaat met de telefoon en via de e-mail en internet

Vele van onze pastores zijn begonnen kwetsbare gemeenteleden actief te benaderen. Soms via e-mail, vaak met de telefoon. Sommigen vragen hun ouderlingen en wijkbezoekers telefoencirkels in te stellen, andere leggen een e-mailadreslijst aan van gemeenteleden in het dorp of de stadswijk. Weer anderen schrijven brieven en kaarten met bemoediging, of zetten een blog of vlog online. Via de telefoon(cirkels), de e-mail en Whatsappgroepen komt u op de hoogte van noden en zorgen en hulpvragen. Veel gemeenten nemen zich voor bij nood en behoefte daadwerkelijk hulp te gaan verlenen in de kerkelijke en de dorpsgemeenschap, en in de stadswijken. Zij zeggen: wij hebben als kerk hiervoor de infrastructuur, laten wij die dan gebruiken ten behoeve van allen die het nodig hebben. De landelijke kerk heeft een hulpwebsite gemaakt: www.nietalleen.nl. Hier kunnen mensen zich aanmelden om hulp te geven in eigen omgeving, en hier kunnen mensen ook dichtbij huis hulp vragen. Van harte aanbevolen. Informatie vindt u op <https://www.protestantsekerk.nl/nieuws/biedt-u-ook-coronahulp-meld-uw-diaconie-nu-aan-voor-nietalleen/>

Pastoraat in ziekenhuis en andere tehuizen

Ziekenhuizen en andere tehuizen waar zorg verleend wordt zijn nu niet vrij toegankelijk. De pastores die aan deze instellingen verbonden zijn raden ons aan telefonisch contact op te nemen met de afdeling waar men verblijft, en als dat niet lukt kan er contact worden opgenomen met de dienst geestelijke verzorging. Zij kunnen dan langsgaan of als dat ook niet (meer) mag kunnen zij eventueel de verpleging nog bereiken bijvoorbeeld om een korte groet door te geven.

Kerk dicht, kerk open

Verscheidene gemeenten melden dat zij in deze weken hun kerkgebouw openstellen. Niet voor samenkomsten, maar voor mensen die willen langskomen om een kaars te branden, te bidden, of gewoon even stil te zijn en onder Gods vleugels bij te komen. Uiteraard willen deze gemeenten hierbij de hygiëneregels van het RIVM in acht nemen.

Collegiale steun in werkgemeenschappen

Van predikanten en kerkelijk werkers hoor ik hoe zij meer en meer elkaar vinden via de telefoon, Whatsappgroepen en de e-mail, om elkaar in deze dagen te ondersteunen en te inspireren. Zij voelen hoe gemeenten juist nu hun zorg, steun en leiding nodig hebben. De onderlinge band en de werkgemeenschappen is daarbij een grote steun. Wilt u hen allen in uw gebeden gedenken.

Tot slot

Donderdag schreef ik dat velen in verwarring en vrees leven, en hoe moeilijk het is dat we juist nu het kerkelijk leven stilzetten. Vandaag verwonder ik me blij en dankbaar dat het kerkelijk leven juist hier en nu doorgaat. Dat velen zich actief en proactief inzetten voor kerk en samenleving. Dat geloof en hoop en liefde blijven en zich in u allen voortzetten.

Ik houd u op de hoogte van verdere ontwikkelingen en besluiten en zal de nieuwe wegen die u vindt en waarover u mij bericht, verder aan u allen doorgeven.

Voor u allen hierbij het Anglicaans gebed waar de scriba van onze synode ds. René de Reuver ons afgelopen zondag op de televisie in vooringing:

Houd ons Heer,

onder de schaduw van uw ontferming.

Versterk en ondersteun allen die bang zijn.

Wees met allen die zorg dragen voor zieken en ontheemden.

Richt op allen die gebukt gaan.

Troost ons in het vertrouwen

dat niets ons kan scheiden van uw liefde.

Amen.

Met hartelijke groet, namens het Breed Moderamen van de Classis Fryslân,

